

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Спеціальна контрольна комісія з питань приватизації

Р І Ш Е Н Н Я

**«Щодо ситуації, яка склалась навколо Дочірнього підприємства
«Прикарпатзахідтранс», Південно-Західного акціонерного товариства
трубопровідного транспорту нафтопродуктів».**

м. Київ

21 вересня 2017 року

Заслухавши та обговоривши інформацію народного депутата України Луценка І.В. щодо ситуації, яка склалась навколо Дочірнього підприємства «Прикарпатзахідтранс», Південно-Західного акціонерного товариства трубопровідного транспорту нафтопродуктів» Комісія відмітила таке.

Нафтопродуктопроводи Самара-Західний напрямок та Грозний-Армавір-Трудова, що проходять по території України, довжиною 1433 км були побудовані як стратегічний об'єкт у 1957-1968 роках і входив до системи Державного комітету СРСР із забезпечення нафтопродуктами. Після розпаду СРСР державами не було визначено правовий статус зазначеного нафтопродуктопроводу. Відповідно до Угоди між Україною і Російською Федерацією про взаємне визнання прав та регулювання відносин власності від 15 січня 1993 року російська сторона висунула претензії на Прикарпатське районне управління магістральних нафтопродуктопроводів Південно-Західного управління нафтопродуктопроводів Держкомнафтопродукту РРФСР, розташоване у м. Рівне (зараз – ДП «Прикарпатзахідтранс» (код ЄДРПОУ — 13990932, юридична адреса: 33027, м. Рівне, вул. Котляревського, 18) відкритого акціонерного товариства «Південно-Захід транснафтопродукт» (корпоративне управління здійснюється російською державною акціонерною компанією "Транснафта").

Статутний капітал дочірнього підприємства "Прикарпатзахідтранс" сформований за рахунок оборотних коштів, основних фондів та грошових внесків іноземного інвестора (як передбачено статутними документами) і

складає 92,3 млн грн. З моменту державної реєстрації дочірнє підприємство було створене як підприємство з майном, фінансовими та іншими правами, що належать Південно-Західному підприємству магістральних нафтопродуктопроводів концерну "Роснафтопродукт". Загальна довжина трубопроводу складає 1433,3 км, із них 793 км знаходяться в роботі та 640,3 км - на "консервації».

Підприємство транспортує світлі нафтопродукти від виробників нафтопереробних підприємств Російської Федерації та Республіки Білорусь через систему магістральних трубопроводів і відводів до великих споживачів, як на території України, так і за її межами (Угорщина) та забезпечує виробничу діяльність нафтопродуктопроводів "Самара-Західний напрям", що проходять територією 6 областей України: Житомирської, Хмельницької, Рівненської, Тернопільської, Львівської, Закарпатської. Місткість резервуарних парків, призначених для зберігання нафтопродуктів, становить понад 320 тисяч кубічних метрів. Підприємство також обслуговує виробничо-диспетчерську станцію в селищі Смига Рівненської області. Наявність у складі управління наливної станції "Новоград-Волинський", розташованої в Житомирській області, дозволяє приймати з трубопроводів, зберігати в резервуарах нафтопродукти і проводити їх налив у залізничні та автомобільні цистерни.

Згідно зі статтею 1 Угоди від 15.01.1993 року Сторони взаємно визнають таким, що існує відповідно до їх національного законодавства, перехід у їх власність майна, у тому числі фінансових ресурсів підприємств, установ, організацій, структурних одиниць та підрозділів підприємств, установ та організацій колишнього союзного підпорядкування, розташованих на територіях Сторін. Відповідно до статті 2 Угоди від 15.01.1993 року кожна з Сторін визнає права власності іншої Сторони, її громадян та юридичних осіб по відношенню до розташованих на її території підприємств, установ, організацій та інших об'єктів (філії, долі, паї, акції та інше майно), які на 1 грудня 1990 року перебували у віданні органів державного управління іншої Сторони, а також були власністю інших юридичних та фізичних осіб, за винятком об'єктів, що збудовані з метою ліквідації наслідків форс-мажорних обставин.

Стосовно майна ДП «Прикарпатзахідтранс», зазначаємо, що на момент розпаду СРСР існувало Прикарпатське районне управління магістральних нафтопродуктопроводів Південно-Західного управління нафтопродуктопроводів Держкомнафтопродукту РРСФР. Відповідно до актів введення в експлуатацію, об'єкти (обладнання) Прикарпатського управління введені в експлуатацію у 1965-1991 роках. З 1993 року зареєстровано Прикарпатське управління

«Прикарпаттранснафтопродукт» - дочірнє підприємство Південно-Західного підприємства магістральних нафтопродуктопроводів концерну «Роснафтопродукт».

З 2001 року зареєстровано дочірнє підприємство «ПрикарпатЗахідтранс» Південно-Західного відкритого акціонерного товариства трубопровідного транспорту нафтопродуктів. У ході роботи з врегулювання прав власності російська сторона наполягала на тому, що відповідно до установчих документів станом на 01.12.1990 року (момент розпаду СРСР), попередник ДП «ПрикарпатЗахідтранс» - Прикарпатське районне управління магістральних нафтопродуктопроводів відносилося до підприємств республіканського підпорядкування. Тому, враховуючи підпорядкованість Прикарпатського районного управління магістральних нафтопродуктопроводів республіканському відомству на момент розпаду СРСР, російська сторона вважала, що відповідно до норми статті 2 Угоди від 15.01.1993 року українська сторона повинна визнати майно ДП «ПрикарпатЗахідтранс» власністю Російської Федерації.

Однак позиція української сторони була протилежною та базувалась на тому, що відповідно до статті 21 Закону СРСР «Про власність» від 06 березня 1990 № 1305-І магістральний трубопровідний транспорт перебував у загальносоюзній власності. З огляду на зазначене, за висновками Міністерства юстиції України та Міністерства закордонних справ України, до моменту проголошення незалежності держави Україна (24.08.1991) спірне майно знаходилось у всесоюзній власності. Після зазначеної дати магістральний трубопровідний транспорт, що знаходився на території України, належав їй на праві правонаступництва. У статті 9 Договору між Українською Радянською Соціалістичною Республікою і Російською Радянською Федеративною Соціалістичною Республікою від 19.11.1990 року Сторони погодились з тим, що всі питання щодо об'єктів, які кваліфікувались як загальносоюзна власність, будуть урегульовані окремими угодами, що ґрунтуються на законодавчих актах Сторін про захист економічних основ суверенітету. Згідно зі статтею 1 Угоди від 15.01.1993 року майно підприємств колишнього союзного підпорядкування, розташованих на території України, є власністю України. Незважаючи на те, що майно Прикарпатського районного управління магістральних нафтопродуктопроводів після розпаду СРСР повинно було перейти у власність України, російською стороною у листопаді 1992 року згідно з наказом Південно-Західного підприємства магістральних нафтопродуктопроводів концерну «Роснафтопродукт» від 27.11.1992 № 293 Прикарпатському районному управлінню магістральних нафтопродуктопроводів (за згодою трудового

колективу) було присвоєно статус дочірнього підприємства і перейменовано в Прикарпатське управління «Прикарпаттранснафтопродукт» без змін функцій діяльності та його структурних підрозділів, а у лютому 1993 року зареєстровано Прикарпатське управління «Прикарпаттранснафтопродукт» - дочірнє підприємство Південно-Західного підприємства магістральних нафтопродуктопроводів концерну «Роснафтопродукт» (дочірній підрозділ ВАТ «АК«Транснафта»), як підприємство з іноземною інвестицією.

ВАТ «АК«Транснафта» веде тривалі судові розгляди з українською стороною щодо власності цих нафтопродуктопроводів (докладніше у листах Фонду державного майна України, Міністерства енергетики і вугільної промисловості України № ВРМ -31-1222 від 10.05.2017, Генеральної прокуратури України № 05/1-6752-15 від 11.05.2017, Служби безпеки України № 8/2/Л-280/30-4901 додаються).

Генеральною прокуратурою України в інтересах держави в особі Фонду державного майна України подано позов до Господарського суду Рівненської області, який рішенням від 22.03.2011 у справі № 14/312 визнав право власності на частини нафтопродуктопроводів "Самара-Західний напрям" та "Грозний-Армавір-Трудова" за державою Україна та передав їх до Фонду державного майна України. У подальшому Рівненським апеляційним господарським судом рішення першої інстанції залишено без змін.

10.12.2014 представниками дочірнього підприємства "Прикарпатзахідтранс" до Вищого господарського суду України подано касаційну скаргу на рішення Рівненського апеляційного господарського суду від 25.11.2014, в якому додатково заявлено клопотання про зупинення виконання оскаржуваного рішення до закінчення перегляду справи в касаційному порядку. Вищим господарським судом України касаційну скаргу дочірнього підприємства "Прикарпатзахідтранс" задоволено в частині зупинення виконання оскаржуваного рішення до закінчення перегляду справи в касаційному порядку.

31.12.2014 ВАТ "Акціонерна компанія трубопровідного транспорту нафтопродуктів "Транснафтопродукт" самостійно звернулось із касаційною скаргою до Вищого господарського суду України на рішення Рівненського апеляційного господарського суду від 25.11.2014. Скаргу 15.01.2015 прийнято до касаційного провадження. Прокуратурою Рівненської області до Господарського суду Рівненської області подано позов про визнання права власності на технологічні обсяги дизельного палива, що знаходиться в частині

нафтопродуктопроводів "Самара -Західний напрямок" та "Грозний-Армавір-Трудова", що проходить по території України довжиною 1433 км, який 22.12.2014 прийнято до розгляду та порушено провадження у справі. Одночасно з поданням позову Прокуратура Рівненської області звернулась до суду з клопотанням про забезпечення позову шляхом заборони дочірньому підприємству "Прикарпатзахідтранс" та будь-яким іншим особам вчиняти будь-які дії, зокрема, щодо витіснення дизельного палива, яке знаходиться в частині нафтопродуктопроводів "Самара-Західний напрямок" і "Грозний-Армавір-Трудова", що проходить територією України, та заборони ПАТ "Укртранснафта" і будь-яким третім особам (підприємствам, установам, організаціям) вчиняти дії щодо передачі в оренду магістрально - компресорно-азотної установки для витіснення дизельного палива з магістрального нафтопродуктопроводу дочірнього підприємства "Прикарпатзахідтранс".

Вказане клопотання задоволено судом лише в частині заборони вчинення будь-яких дій щодо витіснення дизельного палива. При цьому встановлено, що дочірнє підприємство "Прикарпатзахідтранс" листом від 08.12.2014 № ПЗТ-04/4451 звернулось до ПАТ "Укртранснафта" щодо розгляду питання про надання в оренду магістрально -компресорно-азотної установки з метою витіснення дизельного палива з магістрального нафтопродуктопроводу. У грудні 2014 року дочірнє підприємство "Прикарпатзахідтранс" здійснило дії, спрямовані на перекачку нафтопродуктів (дизельного палива) у кількості 21235,9 т. за вказівкою російських "ОАО "Транснефтепродукт" та "ОАО "Юго-Западтранснефтепродукт" за допомогою інертно-газової установки, що розміщена на кордоні Республіки Білорусь з Україною, шляхом витіснення технологічного продукту інертно-газовою консерваційною сумішшю (повітрям) для подальшого переміщення в режимі "транзит" до Угорщини. Вказане створило умови, за яких трубопровід на ділянці від кордону Республіки Білорусь по території України може бути звільнений від нафтопродуктів та заповнений інертним газом. Транспортування вказаного дизельного палива здійснювалось відповідно до контрактів між угорською компанією "MOL Nyrt" та російською компанією "ОАО "Башнефть".

У зв'язку із викладеним, на виконання ухвали про забезпечення позову і заборони вчиняти дії по витісненню нафтопродукту митними органами державно фіскальної служби України опломбовано засувки, а транспортування дизельного палива зупинено. У той самий час, наявний у магістральному трубопроводі обсяг дизельного палива визнаний клієнтським (споживацьким), проте судом не знято заборону на його транспортування.

29.01.2015 Рівненським господарським судом прийнято рішення частково зняти заборону на проведення дочірнім підприємством "Прикарпатзахідтранс" робіт по витісненню нафтопродукту від державного кордону України з Республікою Білорусь до державного кордону України з Угорщиною у зв'язку із необхідністю виконання договірних умов перед нерезидентами. При цьому залишено заборону на витіснення технологічного нафтопродукту.

У результаті судових розглядів постановою Вищого господарського суду України від 17.03.2015 рішення Господарського суду Рівненської області від 22.03.2011 у справі № 14/312 залишено без змін.

Крім цього, Службою безпеки України у 2013 році було ініційовано проведення Інститутом держави та права ім. В. М. Корецького НАН України науково- правової експертизи. У ході її проведення встановлено, що вказані частини міждержавних магістральних нафтопродуктопроводів є державною власністю України, які неправомірно і в односторонньому порядку привласнені РФ шляхом внесення у 1993 році до статутного капіталу дочірнього підприємства "Прикарпатзахідтранс" в якості іноземних інвестицій (10,514 млн. доларів США).

У подальшому за позовом дочірнього підприємства "Прикарпатзахідтранс" Господарським судом Рівненської області 24.04.2015 прийнято рішення про перегляд рішення від 22.03.2011 у справі № 14/312 за нововиявленими обставинами, скасовано рішення про визнання права власності на частини нафтопродуктопроводів "Самара-Західний напрям" та "Грозний-Армавір-Трудова" за державою в особі Фонду державного майна України з подальшим віднесенням до сфери управління Міністерства енергетики та вугільної промисловості та закріпленням за державним підприємством «Підприємство із забезпечення нафтопродуктами» (погоджено Мінекономрозвитку, лист від 24.12.2014 № 3211-03/44527-03).

Обставиною для перегляду став той факт, що частину нафтопродуктопроводу "Грозний-Армавір-Трудова" було демонтовано у 2002 році російською стороною в односторонньому порядку. Однак доцільно перевірити, яким чином надавались необхідні дозволи, включаючи дозвіл на зняття ґрунту тощо.

Ухвалою Господарського суду Рівненської області суду від 18.02.2016 по справі № 14/312 призначено судову експертизу, виконання якої доручено ДП "Український державний науково-дослідний і проектний інститут азотної промисловості і продуктів органічного синтезу" (м. Кам'янське (бувний Дніпродзержинськ), вул. Горобця, 2). Витрати по оплаті судової експертизи

покладено на дочірнє підприємство "Прикарпатзахідтранс". Експертиза завершена Інститутом 20.03.2017, але не направлена до суду та сторонам у зв'язку із відсутністю оплати за її виконання з боку дочірнього підприємства "Прикарпатзахідтранс". Експертним висновком підтверджено наявність та робочий стан частини нафтопродуктопроводу "Самара-Західний напрям", а також відсутність іншої гілки "Грозний-Армавір-Трудова" у зв'язку із її демонтажем у попередні роки.

Крім цього, у 2015 році "АО "Транснефть" здійснювала заходи щодо продажу "Південно-Західного відкритого акціонерного товариства трубопровідного транспорту нафтопродуктів" компанії "INTERNATIONAL TRADING PARTNERS AG" (Швейцарія, власник — громадянин ФРН Анатолій Шефер).

У грудні 2015 року Антимонопольним комітетом України надано дозвіл компанії "INTERNATIONAL TRADING PARTNERS AG" на придбання 100 % пакету акцій "Південно-Західного відкритого акціонерного товариства трубопровідного транспорту нафтопродуктів». У березні 2016 року вказана угода була завершена.

Також у 2015 — 2016 роках посадовими особами дочірнього підприємства "Прикарпатзахідтранс" було вжито заходів щодо незаконного оформлення правовстановлюючих документів на об'єкти, якими користується підприємство. У зв'язку з цим правоохоронними органами зареєстровано ряд кримінальних проваджень стосовно протиправних дій посадових осіб органів місцевої влади під час реєстрації права власності дочірнього підприємства "Прикарпатзахідтранс" на окремі об'єкти нафтопродуктопроводу.

Так, слідчим відділом Дубенського відділу поліції Головного управління національної поліції в Рівненській області розслідується кримінальне впровадження № 12016180040001144 від 10.10.2016 за фактом безпідставної реєстрації нотаріусом прав власності на 15 об'єктів нерухомого майна на території Смизької селищної ради за ознаками кримінального правопорушення, передбаченого ч.1. ст.365 КК України. Слідством встановлено, що об'єкти нерухомості ЛВДВ № 5С, зареєстрованої в м. Рівне по вул. Котляревського, 18, були без достатніх на це підстав зареєстровані за дочірнім підприємством «Прикарпатзахідтранс». Згадану реєстрацію здійснено нотаріусом Київського міського нотаріального округу Барамією М.Г. Досудове розслідування триває.

Слідчим управлінням фінансових розслідувань Головного управління ДФС у Рівненській області внесено 09.02.2017 відомості ЄРДР за №

32017180000000011 за ч. 3 ст.212 КК України за фактом умисного ухилення від сплати податків на загальну суму 7,1 млн.грн. службовими особами ДП «Прикарпатзахідтранс», Південно-Західного акціонерного товариства трубопровідного транспорту нафтопродуктів. Підставою для початку досудового розслідування зазначеного кримінального провадження слугували матеріали оперативного управління ГУ ДФС у Рівненській області (повідомлення про вчинення кримінального правопорушення) та акт про результати фактичної перевірки відділу контролю за обігом та оподаткуванням підакцизних товарів ГУ ДФС у Рівненській області (податкові повідомлення-рішення не виносились). Особам про підозру не повідомлялося, запобіжні заходи не обирались, цивільний позов у кримінальному провадженні не заявлявся. На теперішній час досудове розслідування у вказаному кримінальному провадженні триває.

Враховуючи викладене, Комісія вирішила:

1. Звернутись до Вищої ради правосуддя щодо перевірки дій судді Господарського суду Рівненської області при винесенні судового рішення, яким задоволено заяву про перегляд справи 14/312 за нововиявленими обставинами та у разі виявлення ознак злочину направити відповідні матеріали до Національного антикорупційного бюро України.

2. Кабінету Міністрів України організувати:

- перевірку дотримання норм і вимог чинного законодавства під час здійснення експлуатації нафтопродуктопроводу Самара-Західний напрямок та Грозний-Армавір- Трудова, що проходять по території України;
- перевірку роботи нафтопродуктопроводу Самара-Західний напрямок та Грозний-Армавір- Трудова, що проходять по території України, в частині відповідності фактичного залишку технологічного обсягу нафтопродуктів показникам, які зафіксовані станом на грудень 2014 року, а також фактів несанкціонованої прокачки нафтопродуктопроводів та їх реалізації з травня 2016 року;
- перевірку надання дозволів на демонтаж частини нафтопродуктопроводу "Грозний-Армавір-Трудова" у 2002 році російською стороною в односторонньому порядку, включаючи дозвіл на зняття ґрунту тощо;
- контроль над роботою нафтородуктороводу Самара-Західний напрямок та Грозний-Армавір- Трудова, що проходять по території України, зокрема щодо обсягів нафтопродуктів, які проходять нафтопродуктопроводом та

належною сплатою відповідних податків та зборів до Державного бюджету України та реалізації цих нафтопродуктів.

3. Фонду державного майна України спільно з правоохоронними органами вжити невідкладних заходів щодо недопущення незаконного оформлення правовстановлюючих документів на об'єкти, якими користується дочірнє підприємство «Прикарпатзахідтранс».

4. Генеральний прокуратурі України порушити клопотання у Господарському суді Рівненської області у розгляді справи 14/312 стосовно забезпечення оплати судової експертизи, виконаної 20.03.2017 року ДП "Український державний науково-дослідний і проектний інститут азотної промисловості і продуктів органічного синтезу" (м. Кам'янське (бувний Дніпродзержинськ), вул. Горобця, 2).

5. Генеральному прокурору України взяти під особливий контроль :

- хід розслідувань порушених або нових кримінальних проваджень, пов'язаних з дочірнім підприємством «Прикарпатзахідтранс» ;
- хід розслідувань кримінальних проваджень стосовно протиправних дій посадових осіб органів місцевої влади під час реєстрації права власності дочірнього підприємства "Прикарпатзахідтранс" на окремі об'єкти нафтопродуктопроводу.

Про результати повідомити Спеціальну контрольну комісію Верховної Ради України з питань приватизації.

6. Звернутись до Міністерства юстиції України щодо забезпечення належного представництва держави в судовому процесі щодо відновлення права власності України на частину нафтопродуктопроводу Самара-Західний напрямок та Грозний-Армавір- Трудова, що проходять по території України, довжиною 1433 км з метою запобігання втрати стратегічно важливого для держави об'єкту.

7. Рішення надіслати Президенту України, Вищій раді правосуддя, Кабінету Міністрів України, РНБО, Генеральній прокуратурі України, Службі безпеки України, Фонду державного майна України, Національному антикорупційному бюро України, Національній поліції України.

Перший заступник Голови Комісії

Секретар Комісії

І.О. Лапін

К.Г. Усов